



Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj' mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.



Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.



Gerbŕŕe niedžělske łopieno

W Budyschinje

2. ģapřleje 1933

Baužen

Njedžela Žudifa.

Pšhecžitaj ģebi, lubny čžitarjo, kať tu ģwjatny Jan Jesu-
ŕowe wojowanje i njepšhecželemy wopřijuje. Tať dyrbi Boži
ģyn wo ģwoju čžescž wojowacž! Kať je pšchicžło, so taťle slě
steji w Žerusalemje?

Nam ģšhecžžijanam čžajny stareho šafonja pšched wocz-
maj steja jaťo čžajny profetow, tutnyh ģwěrnnyh, njebojašnyh
mužow. Mójsaš drje profeta njerěka, ale Mójsaš běšche
prěni a najwjětšchi profeta. Bože 10 kaťnje ģu lud tworike.
Žadny lud na zřłym ģwěcžje njeje tehdy tajkeho muža měť.
Pšalmy, tele spěwny a modlitwny poľne žiweje wěrný a wješe-
łosćje, ģu haťle po Mójsašu móžne.

To prawje jaťnje wopomámy, so bychmy došć na šrudne
wobštejnosćje ředžbowali, do kotryhž je Boži ģyn šastupicž
dyrbjať. Njeje to woprawdžje wohidne, kať wodžerjo a ša-
šupjerjo tajkeho wot Boha je wšchěh ludow wušwoleneho
luda i Jesužom řecžja? Šhtóž něšćto wě se žiwjenja a
i wašchjow druhich štarnych ludow, wořebje Grichow, móže
ģebi derje myšlicž, so mjes nimi Mójsaš a ša nim škutkowazy
profetojo taťle štwjerdnjene wutrobny njebychu namakali.
Žane knihi tať móžnje pšhecžžiwio Židam njerěcžja kať biblia!
Ženo maťa džělba luda je hódna byťa, wušwolenny lud ře-
ćacž, a w Jesužowym čžajny wnyšichy měšchizny do tutoho
lud njeģłusachy. Templ, w kotrymž Bože ģłужby mėjachu,
běšche wot póhanškeho kraweho morjerja Herodašcha natwa-
rjenny, morjerška jama po ģłowje Jesuža, kiž wěcžje i taťkim
pšchimjenom tež na Herodašcha myšlešche. Njesbožownišche
wobštejnosćje njeběchu móžne! Tať čžajny na ģwěcžje wšchitko
pšchetworja, ničža, šchtož ģwjate běšche.

Tuž ma Jesuž se wšchej mozu wojowacž. Wěrnosć je
jeho bróń. Wón ma poľnomóz i njebieš. Dyrbi řudžicž a
Božu čžescž wobnowicž. Dyrbi se ģwojej wucžbu bicž, dyrbi

nowny lud Boži ģromadžicž a jeho póžli dyrbja w druhich
ludach jeho mjeno a jeho kraleštwo k nowemu žiwjenju do-
wjescž. Šhtóž jemu mjeno čžerta narjekuje, tón njemóže dale
měšchik řecacž. Templ, w kotrymž tajny šašlepjeni měšchizny
ťnježa, je wo Boha šatamany. Romške wójšćo, w kotrymž
300 lěť pošdžišcho řšhecžžžijanška wěra řnježěšche, bě powołane,
ħordny Žerusalem i jeho templom wutupicž.

W našich šrudnych čžajach njeje wjele pobrachowaťo,
so ģleposć, njewěra, ģida pšhecžžiwio nabožiny k dobyčžu po-
šćupowasche. Wócžćo ša to, so je Jesuž bjes ģřecžja, wuťo,
kiž ģłnychi, so Bóh i Jesuža řecžji, mnošny wjazny njemějachu.
A mjes wěryazny wjele wěšćje wěrný wjazny njeběšche, so
Jesuž ģdy šaťo dobyčče šměje, dobyčče nad njewěru a bjes-
bóžnosćju! Tať je někotry Boži dom prošdny štať, někotry
je jeno jara ģnadny wopyt měť. Politiške bědženja morjachu
pobožnosć, morjachu dušche.

Wo ģmjercž pať řo jedna, a šachod ludowny ģrošny tam,
ħdžěž doľhe lěťa taťke wobštejnosćje řnježa, bjesbóžni jaťo
móžnarjo, wot luda wušwoleni, na wnyšoch šastojniškich šćo-
łach ředža a zřřkwi, ģdžěžćuli šamóža, napšhecžžiwio steja.
Šchto je jich wšchitkich powaliťo? Najbóle jich bjesbóžnosć.
Lud, w kotrymž je Luther wušćupik, w kotrymž je Pawoł
Gerhard spěwať a Šmanuel Bach pšched běrglemi ředžať, tež
ģerbšći lud, w kotrymž řu D. Šmišch a Šakubaj, nan a ģyn,
w zřřkwi šćali, tón řo šćoncžnje wot bjesbóžnych wotwobro-
cžuje. Tať je našy lud, ģerbšći a němšći, řo dopomnik. Že
šćójnať, so šachod ģrožěšche.

Jesuž šawoťa pšched ģwojimi móžnymi a wnyšćimi, ale
ģłasnymi pšhecžžiwnikami: „Šawěrnje, šawěrnje, ja praju
wam: Budželi šchćo moje ģłowo džeržecž, tón njebudžje
ģmjercžje wohladacž wěcžnje.“ Řiz, so by řo řam čžescžik, je
wón tať prajik. Wótž jeho čžescžji a Wótžowa wola je, lu-
džom, kiž wěrya, žiwjenje dacž. Šhtóž wěri, tón je i zřřkwi

wutrobu sa tajke kłowo dżakowny, pšchewsaty wot mozy, kotruž Jesuś ma nad jeho njezmjertnej dušchu. To je samwěcže sbožnyhcžinjaz a wěra. —

Tak pšchirunaj cžaŕy Herodascha a cžaŕy bjesbóžne, we kotrychž smy do tajkich nušow pšchischi 400 lět po reforma-ziji, a hladaj na tajkich, kiž ženje we swojej wěrze do Jesu-šowego dobycza khablali njejsu! Wjedž tež, so zentrum, kiž je i bjesbóžnymi knježi, jeno schwórty džel katolskich wu-činja! Katolizy su runje tak kaž lutherizy pšhecziwo bjes-bóžnosći, su sa wěru stali, a to lubi nowy pšichod nasche-mu sbitemu ludu, to pšchinješe sažo cžesć a sbožo nam wšchitkim. To je Bóh cžinił. To je džiw pšched naschimaj wocžomaj.

W šwjatym póstnym cžaŕu.

Po swojim kłobu.

1. Naš wšchěch tať lubowalo
Šy, Bože jehno šwjate,
So na kšich pšhibicž dalo!
Nam je pšhes Tebe date,
Bhčž sbožni i lutej' hnady,
Šdny wušnjemny pady!
Šmil so nad nami, o Jesu.
2. Kať wjele cžerpil w šwěcže
Šy nam sa wěcžne sbože,
So měli derjeměcže
Pšhes wobhnadženje Bože.
Čžehi naš wšchěch bliže i šebi,
So mohli bhčž pšchi Tebi.
Šmil so nad nami, o Jesu.
3. Šdžerž, šachowaj naš šwěru
Pšchi šebi, Jesu šwjaty.
Kať cžerpil su pšhes měru,
So wěrijazym mohli daty
Bhčž nětk šať Twój raj jašny
Pšhes wopor twój tať krašny.
Šmil so nad nami, o Jesu.
4. Čži šhwatbu, džať, cžesćž dany,
So wumohl su naš šwěru
Wšchěch i wěcžnej' šmjercže šhlamy.
Šdžerž, pošylí Ty nam wěru.
Wjedž sbožnje naš se šwěta
Tam, hdžezž nam wěcžna šěta.
Šmil so nad nami, o Jesu.
5. Naš wumož wot wšchob' šeho,
Ty Wumožniko šylny!
Pšoch Wótza njebjeskeho,
So byl nam hradny, šmilny,
Kiž pyta šhubjeneho,
A hlada pošutneho!
Daj nam twój měř, o Jesu.

S. W.

Gastfi krajny biskop D. Šhmels rěčži:

„Šklowu, i kotrymž pšched dwěmaj njedželomaj šynoda wo-šady strowjeske, šmēm ja dženša žyle wošobiniske kłowo pšhi-dacž. My smy w našim cžaŕu jara i šhwatkom živi. Žať so šynoda šoncžeske, njemóžeske so nihtón nadžijecž, so tať bórny tať dospołne wobnowjenje wótznokrajneho šmyšlenja ščěrofe kruhi našeho luda pšchewosmje.

Njeje móžno, so žyrkej pšchi tym mjelcži. Wona dže chze bhčž ludowa žyrkej. Žať ludowa žyrkej je wona šobu dožiwila

najšlubšche nušy luda. Žať ludowa žyrkej šmē paš wona teť a dyrbi wona teť so šobuwjeshelicž wšcho wjeshelenje, kotrež Bóh ludej šaruje. Kať njedyrbjala wona to i dostojnej džakownosću witacž, šchtož so tať njenadžujy pšched njej pšcheměni. Wona ma špytacž tuto pšcheměnenje a wobnowjenje w najšlubšchim, w Bosh šamym šakorjenicž. Tohodla šmē so wona na tym wo-šebje radowacž, so tamne hibanje hižo šamo wot so pyta jwiť i Bohom a jón haji. My i wošebitym džaťom witamy, so wo-ito sa to škutkuje, w rošwucžowanju šahe pošasacž džecžom pučž i wótzow wěrze. My móžemy jenož prošecž, w tym pošupo-wacž a do žyła wšchitko cžinicž, i cžimž by so našy tucžajny na-rod Božej šwjatej woli a jeho sbožnocžinjazemu ewangelijej pučž pšchihotowal. Žyrkej móže jenož napominacž: Wjeshli, šhrobli do přědka, so by stare ewangelion bylo móž w žiwjenju luda!

Woprawdže, hodžina, w kotrež smy živi, je wulžy roššud-na! Pšchichodne narody budu chžecž šhšchecž, kať smy my w njej wobstali. My rěčimy wo škomdženych hodžinach w šwětowych štawisnach, wo škomdženych hodžinach teť w němškich štawisnach, wo škomdženych hodžinach teť w štawisnach žyrkwoje. Tuta ho-džina nješmē tu podarmo bhčž! My smy sa to samolwi-cž i! Tole šacžuwacž, dyrbimy pšhesjene bhčž! Šewaf nješ su wšchelaťe rošdžele mjes nami. Wo rošdželu partajow nočny haťle rěčecž. Jenož so by so našy lud w šhromadneť lubošči šjednocžil! Na najčžemniške štrony štawisnow šluscha, šchtož do hišny mjes bratrami tu hacž do najnowiškeho cžaŕa bē. Žyrkej chze, šellož jej móžno, wšchē šwoje štawy šwołacž do šwjateho šjednocženištwu. Kať chze wona šwoje štawy do šhromadneťe lu-bošče i našchemu ludej šwołacž, tať by wona chžyła je teť i lu-bošču mjes šobu wšasacž. Tať wótije hacž móžno by wona chžy-la runje teť tym, kiž dženša našdala šteja, pšchwołacž, so je wona hotowa, teť jim šlužicž. Žyrkej chze po tamnym kłowje Šswjateho Pišma bhčž měšmo, hdžezž so „šhromadžuja.“ Ža bhčž dorasnje prošyl, so wšchē štawy naškeho luda žyrkej w tu-tym wupruhuja. Móžesč a dyrbišch našhonicž: W šwjatej šhro-madžisnje žyrkwoje je teť woprawdžite šjednocženištwu jenotliwych mjes šobu. Tuto pošelštwu nra žyrkej sa našy cžať. Wona jo pšchipowjeda, šebi wěšta, so wěrnosćž tola ššoncžnje dobudže. Wona woła tohodla šwoje štawy i teť wjesholej, šhrobkej wěrze, so chze Bóh naš do noweho cžaŕa domjesćž a so jenož na naš cžať: **So won njeby podarmo cžať!**“

Tole bu njedželu Šaetare we wšchěch šaškich Božich domach wosjewjene. My to sa njedželu Šaetare njemóžachmy wosjewicž, dokelž ničžo njedostachmy.

Ščžšwfi.

Kajke ščžšwfi? Noweho pšchewrót ščžšwfi! A kajke su wone? Wone su w mozy šwojeho našacž žyle podobne ščžšwlam, kotrež ščžšowachu pšchewrót lěta 1918 tehdy hny-dom a w lětach po tym; w šamerje paš je rošrižakeho roš-džela. Tehdy šta so wšcho tajke kaž pod wojerškim šomandom: „links um!“ — nětkle kaž pod šommandom: „rechts um!“ — a to hewaf w žiwjenju a to teť w nabožnym žiwjenju. Naš štara tu jenož nětkle nabožne žiwjenje. A tu budže šoždy i radošču a i džaťom špominacž na nowy pšchewrót a jeho ščžšwfi. Njebudžesč so teť džiwacž, hdny nješšyšchij jenož wo šwajšku „Tannenbergbund“, ale teť wo druhich hibanjach, kiž nočzedža jenož krajnu žyrkej jať tajku reformowacž a pšchetworicž, ale teť šchescžijanštwu šame, šchescžijanštu wěru, haj šamo Jesuša Šhryštuša. Tajkeho so šrosumi i šš-tremow, kaž so praji: cžim bóle so i lěwizy hibanju, cžim bóle na prawizy nětk ššócža, a tuž teť tať daloťo, so dyrbi ludštwu měčž pšchewahu a niž nabožina, wěra, so dyrbi so

Bóh, so dyrbi so Wumožnik słożowacz po ludu a niz lud po Wumožniku, po Bóh. A shtóž hišće dale won tšeli, tón Boha, Wumožnika sacziŋnje a sczini so kam bóh, t. r. człowjeka a lud. Tak Ludendorffez a jich „Tannenbergbund“. A hdyž ma nětchó pschi tym wjekele, je to Antikhryst.

Hdyž ty swoje rozpominanje wo tutym zylm nabožnym žolmjenju a hibanju a wojowanju cziniš, njecziniš jo prawje, hdy na so a do so njehladaš a njepruhuješ, hacž so ty nejšy tež pod tutym kommandom Antikhrysta, hdyž niz zyle t lěwizy, tola poł abo bértli abo kusćiczi t lěwizy wobrocziš. Hlaj, tak je! Spěwaj ty swěru swoje paczerje a modlitwy tak na psch. 1914, abo tak něhdy nan a macž, abo džed a wowka? Rhodžiš ty swěru do Božeho domu tak 1914 abo prjedy? Swjecziš ty porjadnje a t zylej dušchu swjate wotkasanje tak prjedy? Dawaj ty swoje dawanje wožadze a zyrkwi tak swěru a porjadnje, tak prjedy? Daruješ ty tak t lubošću sa zyrkej, sa swonkowne a snutkowne mišijonstwo tak prjedy? Raž prjedy — njesrosumny to wopaf, niz tak, so to knadž prjedy, 1914, wšitko njebe prawe a dobre, a so to nětk tohodla njetrjeba lěpje bycz. Ně: tak prjedy: t. r. sdomom tak to prawje tak so to kšesćizijanej faleži, tak to wěrnny kšesćizijan dozyla hinaš njemóže! Se wšćem pak, shtóž by ty hinaš mohł, hacž to sprawnny swěrnny kšesćizijan móže, by so tež — ty!! šobu na lěwizu wobrocziš a by Rhrystušej a kšiznej fhorhoji bóle a bóle fhribjet pschibwobrocziš. A tola dyrbjeshe ty runje w tnyh lětach po 1914 czim swěrnny kšesćizijan bycz pod kšiznej fhorhoju! A hdyž nětko dže nowe wobroczenje a hibanje — shtó czinicž? Sso zyle, cziscze Jesušej Rhrystušej wobroczič a so jemu dacž! A to ty, kiž ty staršy by, najprjedy! Ty wšć, tak be 1914, ty wšć, tak pobožnej staršej bšćtaj swěru žiwaj swojemu Šbóžnišej! Našy młodži, kiž so po pschewróczje l. 1918 narodžihu a do žiwjenja sastupihu, trjebaja žive pschikladny. Njeje došč, so so jim to powěda a praji, so to čitaja! Tak maš ty, kiž ty chzeš kšesćizijan, kšesćizijanka bycz, wulke swjate rošbudne nadawki, a to swoje dla a to druhich dla a to luda dla!

Njesapomny, so dyrbim ty a tam pschidacz, so je bjesbóžny terror, bjesbóžna namóz we městach a w fabrikach a druhdže jara šylna byla a so je jej tohodla někotryžkuli podležak a t zyrkwi wustupiš, kotryž to ženje njeby cziniš, hdyž by na psch. w tajkich wobštejnoščach žiwy byš tak ty. A shtó by ty cziniš, by-li ty dyrbjaš telko wuřmšchowanja a hanjenja a podtkóčowanja swojeje wěry dla poczerpicž, tak tón, kiž tola swěrnny wošta psches telko czežkich lět hacž šem, hacž runje tajke wšćitko sa njeho a jeho šwójbu hušto jara, jara czežke be? Hdyž shtó na našich tola swjetšcha směrnnyh wještach woliwny, wošlabny abo zyrkwi a wožadze fhribjet wobroczi abo šamo so wotrjekny, tón je porno tajkemu pschecžehanju tola wbohušć. —

Scžehwki. Scžehwki lěta 1918 bechu wošebje swětne wuřwjeczenja džeczi po 8. škulskim lěcže a wotwobroczenje wot konfirmazije. Tute wuřwjeczenja šu šakšane. Ale hižo do toho a nětk po tym hišće bóle pschikhadžeja staršy, so bychu swoje džeczi, kiž bechu sa wuřwjeczenje pschihotowali, hišće šobu konfirměrowacz dali. To je wěšo njemóžne! a to tutnyh džeczi dla — tnyh druhich džeczi dla a dozyla wěry, zyrkwi, konfirmazije dla, kotraž je tola wuřnacže a wobtruczenje! A zyrkej a wožada tu tola njej nětk nadobo něšćto druge a hinašhe hacž psched lětom be, hdyž woni mēnjachu, so ju njetrjebaju! Wona trjeba wuřnawarjow. S tym pak je sa tute jutry a sa pschichod prajene, so mamny naše pa-

czežke džeczi dohotowacz na najlěpje a so mamny je wšćitzy wšacz do swěrneho dobroproščanja, so bychu byle dobri, mudri twarzy swojeho pschichoda a pschichoda swojeho luda.

Scžehwki lěta 1918 bechu wošebje wustupny t zyrkwi. S czrjódami tam a šem t zyrkwi džechu — nakaženi, naschczuwani, nuřowani a hewaf t nekajkeje pschicžiny. Nětk šlyšćimny, so so šamolwjeja a wróčenje do zyrkwi, so so šamolwjeja sa nabožinu — šamo t czrjódami. Tež tu njeje wěž tak jednora, tak be to wustupjenje. Wustup t zyrkwi bechu tola tak šjednorili a pschihotowali, so to bóle škoro njemóžachu. Runje tohodla dyrbi widomna bycz kšutnošč a wažnošč wuřnacža, t kotrymž so t zyrkwi wuřnawaja.

Scžehwki pschewróta lěta 1918, so jedyn hišće naspomnimny, be tež wotřwjecžowanje njedže a šwjatnyh dnjow, wošebje tež t dželom, hacžrunjež tola dželo bóle a bóle po-brachowashe. Scžehwki pschewróta lěta 1933 dyrbi tuž nětko tež šažo bycz, so njedželu a šwjate dny řwjecža doštojnje. Je to hižo tak daloko? A je tu tež wošebita pschikšnja nuřna?

Nuřne je pak pschede wšćem to, so mny wšćitzy, kiž chze-mny kšesćizijenjo bycz, to šmny t zylej wutrobu a dušchu t ertom a t ruřu, t zylm šadžerženjom a žiwjenjom. To je nuřne naše dla, so njebychmny, řekajo kšesćizijenjo, hechlerjo byli a to je nuřne tnyh druhich dla a zyleho luda dla, to je nuřne, so by so nowny twar derje radžik a wěrne šbožo naše bylo.

Šnamjenja cžaša.

We Wallrothu we Westermaldškej krajiny šabi 15lětny ratarški dželacz wšćowarřu Marju Stodhausenk w jeje bydlenju je řekeru. Wón so tutoho njeskutka tež wuřna. A cžehodla be jón škucžik? — Tohodla, doščlž jeho wšćowarřa pominašhe, so by došč, kotryž mējeshe pola njeje sa žigarety, šaplaczik!! —

Žigarety! To je šawišna šama šažo! A wobšćoržba nimo toho. Škulski hólz šapocznye, pokraczowanški škulski hólz řuri tute „řijesćki“, so to šć. A telko tnyh staršich je jemu t tajkim dymjenjom řrudny pschiklad! So bychu woni wšćitzy, pschedewšćem tež staršy tutnyh młodnyh ludži, špóšnali, so woni t tym njeřšćekurja jenož swoje a šwojich staršich řošćki, pjenješy, šamóženje — ale tež šwoju štro-wotu, to najdrožšhe řublo, kotrež maja, tón najlěpšy řapital sa nětkle a sa pschichod, we kotrymž woni tola woczajuja šbo-žo. S tajkim „wufurjenym“ a šajědojczenym cželom tež we nowym pschichodže žaneho wěrneho šboža njenamašaja a tež njesamóža na nowym šobu twarič.

W druhdže hižo naspomnjenym cžašopiřu sa mužřu młodžinu: „Der junge Tag“, řteji mjes druhim tež wulke napřimo: „Die Zigarette hat noch keinen Affen zum Manne gemacht...“ A pódla wobras t temu.

Tam je tež runje tak drašćke a dorašne řlowo wosje-wjene, kotrež je prof. dr. G. von Bunge prajiš:

„Shtó je po prawom pschicžina zyleho grawocžiweho řurjazeho šćřlovinstwa? — Zyle jednorje: Bjes mnyřlow czinja to, shtóž druhich czinicž widža! Šólzy, kiž řurja, mēnja, so je žigareta w jich „žolřym pnyřu“ šnamjo sa to, so řu mužjo. Šsnadž je pak to hišće nekajke dopomnienie na cžaš, we kotrymž bechu špotojom, doščož mējachu wuř w řubomaj.“

Pschihózne to rozpominanje, tež runje w tutym cžařu, w kotrymž jich šažo telko młodnyh hólzow řteji pschi řrijšy, psches kotrež chze do „žiwjenja“ řtupicž, — a to sa tutnyh hólzow a sa dorošćennyh wšćech, pschedewšćem staršich. řelišo

šhto na tole wšcho — a tež, hdyž widži hólza zigaretu kuciz, praji tamne zyle hódne němſke pſchizłowo: „Einmal iſt keinmal“, je to něhdže tak to najbóle njepſchihódne — ſo drugeho ſłowa njewužijemy, ſchtož móžeſche prajicz.

Zyrkej a ſtat.

Nabožina w ſchuli. Saſka wyſchnoſež je ſežehowaze poſtajiſa: Sa nowe ſchulſke lěto 1933/34 maja prawo na nabožne hodžiny w ſchuli jenož cži wučerjo, kiž mējachu kónz ſchulſkeho lěta 1931/32 nabožne roſtwučowanje abo wot ſpoczatka ſchulſkeho lěta 1932/33 ſem. Druhiny wučerjam, kiž ſu w ſlužbje, ſmē ſo nabožne roſtwučowanje jenož doměricž, hdyž ſu, prjedy hacž jo ſałožichu, tji lěta dolho nabožne hodžiny w ſchuli mēli.

Wužwjeczenje ſchulſkich džeczi abo młodžiny je komnitarſka wyſchnoſež ſa Saſku ſaſaſa. Dopominy ſo, ſchto wšcho wo tutych wuſchwalenych ſwjatocnoſežach hiſchče pſched lětom njepiſachu! A nětko lěto poſdžicho?! Tuž ſežiny paſ naſchiny džecžom tež ſwjatocnoſež konfirmazije wopradowže ſwjatocnu tež tym, ſo konfirmaziju wſchitzy w Božim domje ſobuſwjecžiny, ſo je wſmjemy do nutrneho dobroproſchenja, ſo jim tež hewaſ tutón džen porjenſchiny. Mij hara, roſproſchenje, ſwětne ſawjeſelenje ſluſcha k dnjej konfirmazije, ně bohatty pſchemod do Božeho doma, luba, dobra towarſchnoſež, dobre ſłowo a nětaſka poſtaſta, ſo mamy pacjerſke džecžo lubo a ſo wēmy ſebi wažicz jeho přeni ſwjedžen. Sdobom paſ njefabudžiny ſebje ſamoho. Po wſchēch a we wſchēch tajkich pſchemwótach je kóždemu nuſna — konfirmazija: wobtwjerdženje, wobkručenje, je kóždemu nuſna ſwěrna wjeſoła ſchecžijaniſka wěra.

Do noweho cžaža njefawoła jenož naſch ſaſki krajny biſkop budžaze a pucž poſaſowaze ſłowa, kotrež tydženja i kłētki ſchachny a kotrež dženſa tu ſa wſchēch woſjewiny, tež druſy ewangelizy biſkopoyo a wjednizy zyrkwo ſu to cžinili, tak na pſch. Schleswig-Holſteinſzy, Mecklenburgſko-Schwerinſzy, Düringſzy a druſy. W tutych woſjewjenjach rēka na pſch.: „Zyrkej dyrbi zyrkej woſtacž. Wſchē jeje ſlawy maja w nej domjaze prawo a wſchitkim ſlužicz je jeje winowatoſež. Wona dyrbi to mēſtno woſtacž, hdyž ſo wſchitzy hromadžuja. Wona ſtaja ſwoje ſlawy pſched woblicžo Bože, pſched kotrymž njeje žaneho pohladanja na woſobu . . .“ — „Naſch lud trjeba dženſa ſwoju zyrkej! . . . Wojowacž mamy wo to, ſo ſo naſcha zyrkej a naſcha woſkada wobnowi ſ mozami ſtareho ewangelija, ſo bywa bóle a bóle wopradowžita ludowa zyrkej, naſchemu ludaj k ſlužbje, Bohu k cžežiči!“

Wſchelate ſ bliſta a dalſta.

Sa konfirmaziju je ſo nowy cžaž Němſkeje wuſnaſ, hdyž je tola ſwětne wužwjeczenje młodžiny wotſtronil. To paſ žada, ſo my nětk konfirmaziju, tutón přeni wuſki džen naſchich džeczi nanajrjenſcho a nanajdoſtojniſcho wuhotujemy ſnutſkow-nje a tež ſwonkownje, w Božim domje a domach a hewaſ. A to ſebi žada, ſo my naſchiny džecžom pſchi konfirmaziji ſobu do žiwjenja damy wšcho, ſchtož je ſpomožne. Do tutoho ſluſcheja tež dobre knihi. Tuž pohladajče wy ſtarſchi, kmoſtija a wy wſchitzy do naſcheje Sserbiſkeje knihaſnje w Sserbiſkim Domje w Budyſchinje. Tam je dobreho na wubjerſ. A nětkle je runje hiſchče cžaža to, ſchtož by tama runje njebhlo, hacž do Wolmónč-ki wobſtaracž. S tajkim ſupom w naſchej ſerbiſkej knihaſni do-ſonjamy dwoje dobre: ſa naſche džeczi a ſa naſche Sserbiſtvo.

W Lubiju budže pōndželu wječor w hoſeženju „Reichs-adler“ ſhromadžina, w kotrež ſmēje k. farar Žiſcher-Lubijſki pſchednoſch wo ſwjaſtu „Tannenbergbund“ a jeho ſkutkowanju.

Wny ſmy tu wo tutym nowym póhanſtwe, kotrež dyrbi Němſku wobſbožicz, wjažy kócz piſali, a tuž je ſnate, ſo tuto hibanje pod wjedniſtwom Ludendorffoweje mandželſkeje ſo runu mēru pſchecžowo ſchecžijaniſtvo mēri, haj chze ſchecžijaniſtvo w Němſkej wutupicz. Woni wſchitzy, kiž w tutym hibanju ſteja, pſchidu runu mēru ſ Antikhrystoweje brōnjeſnje a wojuja ſa Anti-khrysta pſchecžowo Khrystuſeje. So je tole runje něſchto, ſchtož žyſentu ludaj nětkle runje najmjenje hoji, je wēſte. Schtož mē ſkladnoſež, tutón naſpomnjeny pſchednoſch ſchecž, wužij ju.

S Drježdjan. Mjedželu Lātare wotmē ſo tu ſaſo ſerbiſka Boža ſlužba. Wopyt bē dobrý, dofelž bē na ſamſnym dnju tež hermanſ a to ſo mnohi Sserb pſchinamaſa, kiž ſwonka Drježdjan bydli; ſamo ſ Wiſchna a ſ Pirny pſchijedu. Wējo je tež druhy někotryžkuli ſ lubeje dominy ſaſtupjeny, kiž chze hermanſ wopytacž a ſe ſwojimi pſchuwſnymi abo ſnatymi něſchto ſłoweczko wumēnicž. Pſchilamſnjenu woſadnu ſhromadžina w „Janſkim dworje“ wotewri ſaſlužbny knjes cžeſtny pſchedſhda Pētichka. Po dolhej cžežkej khorſež bē jemu ſaſo ſpožčene ſ Boha ſtrowy mjes ſwojimi krajanami a krajanſkami pſchewwacž. Mjes hoſeženi bē knjes duchowny Böttcher, knjes hudžbny direktor Bj. Krawz ſ mandželſkej. S narodnym ſpěwom „Mjana Lužiza“ ſahaji ſo wječor, Po ſawodnych ſłowach k. pſchedſhdy Komarja buch dopiſy wot k. fararja Bójza a knježny Domaſch-kež, džowki naſcheho nam njefapomniteho wſchſcheho fararja pſchedežitane. Kēcž duchowneho knjeſa Böttchera je ſo wſchitkim lubiſta, woſebje tohodla, dofelž je jaſo Němž tak derje ſerbiſzy nawuſny. Jeho wuwjedženja, kaſ je wuſny ſerbiſzy rēcžecž, bēchu tak wjeſoleho raju, ſo bē radoſež, pſchipoſchacž. Se ſpěwom „Hdyž ſtatoſ umoj“ ſkōnczi derje ſharmonisowana ſhroma-džina. — J. S. S.

S žyſeho ſwěta. Do wōjnſkich lět, ſda ſo, ſmy ſaſo wrōcžo pſchecžadženi. Sčezuwanje we wukraju pſchecžowo Němſkej je ſaſo ſtoro tajke kaž tehdy, a je lža kaž tehdy. Snjeſliwoſež mjes ludami to žyſe mēſe njeſhlyni. A hdyž ſu ſchkararjo w Němſkej domach, je to cžim hōrje! Wny wſchitzy mamy ſwjatu winowatoſež, dobre dobytſki pſchemwóta hajicz a ſchitacž pſchecžowo tukrajnym a wukrajnym, a tohodla tež wotpoſaſacž wſchē bajki a ſchczuwani, kotrež ſo roſnoſchuja w tajkim roſhorjenym cžažu tu w kraju hižo a we wukraju hiſchče wjele bóle.

Na pucž.

W tutym cžažu ſchſchimy a cžitamy tak huſto, ſchto wšcho ſo ma w naſchim ludu wobnowicz, kaſ ſo jemu dyrbiſo, jeli někaſ móžno, nowy cžaž ſboža, nowe wulecže Duchu doſtacž. Dobre to a prawje tak. Ale poſuta a wěra, to je něſchto, i cžimž ma jenotliwy cžinicž, a pola jenotliweho ma ſo to wšcho ſapocžecž. E. v. D.

Wiſtowanje. Knjeſej J. W.: Džatujemy ſo ſa póſkanku a wužijemy, kētož móžno. — Tohorunja džak k. J. S. S. — Sa Palmarum: R. w B. — Sa dalſche njedžele poſtaja hiſchče knjes wſchſchi farar Sarjeſ. Redaktor.

Serbske spěwaſke

su na předaň w Serbskej knihaſni w Budyſinje

Samotny redaktor farar Wyracž w Noſacžach (Moſtiſ b. Weiſenberg). Čžiſchč a naſlad Ssmolerjež kniſchſchčejnje a knihaſnje, ſop. dr. ſ wobm. ruſ. w Budyſchinje. — Wukhadža kóždu ſobotu a pſacž ſchtwōrcžlěnje 108 pi